

**HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM**

Marit Otsing-Saar
Gaia Hariduse Selts
A. Weizenbergi tn 20/1
10150 Tallinn
Harjumaa

13.06.2024 nr 9.5-2.2/23-24/45/26

Gaia Kooli riikliku järelevalve õiendi kinnitamine

Erakooliseaduse § 23 lõike 1, korrakaitseaduse § 28 lõike 1, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõigete 1, 2 ja 3 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Gaia Kooli riikliku järelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ruth Elias
peaekspert

Koopia: Gaia Kool

735 0106
ruth.elias@hm.ee

GAIA KOOLI RIIKLIKU JÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Gaia Kool (edaspidi *kool*) on Gaia Hariduse Seltsi (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil A. Weizenbergi 20/1, 10150 Tallinn.
2. Kool on üldhariduskool, mis korraldab õpet põhikooli I–III kooliastmes ja gümnaasiumiastmes. Koolil on I–II kooliastmes tähtajatu tegevusluba ning III kooliastmes tähtajaline tegevusluba õppe läbiviimiseks Tallinna linnas kehtivusega kuni 31.08.2025 ning gümnaasiumiastmes kuni 31.08.2026.
3. Riikliku järelevalve eesmärk oli hinnata kooli õppe- ja kasvatustegevust eelkõige III kooliastmes ning vaadelda, kas õppe- ja kasvatustegevuse korraldus õppeasutuses on kooskõlas tegevusloa taotlemisel esitatud dokumentides ning õigusaktides sätestatuga.
4. Järelevalvet teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 01.03.2024 korralduse nr 9.5-2.2/23-24/45/1 „Riikliku järelevalve teostamine Gaia Koolis“ alusel kooli ja selle pidaja tegevuse õiguspärasuse üle Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna nõunik Hille Voolaid ja peaeksperit Ruth Elias.
5. Järelevalve algas 06.05.2024.
6. Järelevalves vesteldi kooli juhatajaga, kes täitis direktori ülesandeid ja kes on ka pidaja esindaja, õppejuhtidega, õppesekretäriaga, tugispetsialistidega ja pidaja, õppenõukogu, lapsevanemate, õpilasesinduse ja õpilaste esindajatega. Tutvuti kooli dokumentidega ning võrreldi kooli andmeid Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Koolis õppis järelevalve ajal 232 õpilast, neist 70 õppis I, 74 II, 85 III kooliastmes ja 3 gümnaasiumiastmes. Koduõppel oli 1.–9. klassis 92 õpilast, neist vanema taotluse alusel 90 ja tervislikel põhjustel 2. Gümnaasiumiastmes on mittetatsionaarne õppevorm, kus õpib kolm õpilast.

Kool järgib õppetegevuses gaia hariduse põhimõtteid, mis on õppekavasse lõimitud üldõppe põhimõtteid rakendades. Kooli õppesuundadeks on loodusõpe ja pärimuskultuur. Väärtustatakse lapse individuaalse arengu toetamist.

Kooli õppekava vajab täiendamist. Täpsustamist vajab B-võõrkeelte loetelu ning B-võõrkeele valimise kord. Riikliku õppekava muudatustega kooskõlla viimist vajavad põhikooli eesti keele, kirjanduse ja loodusainete ainekavad ning sotsiaالainete valdkonnakava vajab ühtset vormistust. Gümnaasiumi õppekavas vajavad täiendamist võõrkeelte valdkonnakava ja sotsiaالainete kursuste kavades tuleb lahti kirjutada õpitulemused ja õppesisu.

Kooli õppekava kohaselt pakub kool võimalust vanema taotlusel rakendatavaks koduõppeks. Koduõppes on võimalik osaleda kahel viisil – iseseisvalt lapsevanema või eraõpetaja juhendamisel või juhendatud koduõppel, kus kool toetab õpilast mõnes aines õppetunde läbi viies. Koduõppe õpilastele olid vanema ja kooli koostöös koostatud individuaalsed õppekavad (edaspidi *IÕK*), mis olid juhataja poolt kinnitamata. Järelevalves selgus, et koduõppel õppivate õpilaste teadmisi ei ole hinnanud mitte alati kool, vaid lapsevanem. Samale eksimusele on juhitud kooli tähelepanu ka juba eelmises järelevalves.

Sisehindamine on toimunud juhataja poolt kinnitatud sisehindamise korra kohaselt kuues valdkonnas: õppe- ja kasvatusprotsess, personalitöö, eestvedamine ja juhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine ning teadus- ja arendustegevus. Igas valdkonnas on tehtud kokkuvõtte, mis sisaldab analüüsi ning välja on toodud tugevused ja arengukohad. Sisehindamise kord on üldsõnaline ning vajab täiendamist ja täpsustamist.

Koolil on koostatud arengukava perioodiks 2023–2027 kolmes arengusuunas: terve inimene, terve kogukond, terve maailm. Arengukava täitmist seiratakse ja planeeritud tegevusi viiakse ellu. Kooli nõukogus on antud ülevaade arengukava täitmisest.

Üldtööplaan lähtub arengukavast, kuid üldtööplaanis ei ole sätestatud õppenõukogu tegevus ja väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused. Üldtööplaan kinnitati õppenõukogus septembris, mitte enne õppeaasta algust, nagu kehtestab õppenõukogu töökorda reguleeriv määrus.

Õpilaste toetamine ei toimu õigusaktides sätestatud ulatuses, koolis ei ole tagatud sotsiaalpedagoogi teenus, kuigi koolis on õpilasi, kes teenust vajavad. Logopeedi ja psühholoogi teenus on tagatud, eripedagoogi teenust õpilastele tagatud ei ole, eripedagoog toetab õpetajaid. Kinnitust ei leidnud, et arenguestlused on läbi viidud kõigi õpilastega.

Kooli andmed EHISes ei olnud kooskõlas tegeliku olukorraga. Koolis oli järelevalve alguses EHISe andmetel¹ 32 õppe- ja kasvatusala töötajat. Järelevalves selgus, et EHISesse olid kanded tegemata asendusõpetajate (3), koduõppe õpilasi ja üks-ühele õpetavate (4) ning käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse õpetajate (12) kohta. Seega oli õppe- ja kasvatusala töötajaid kokku 51. Seisuga 15.05.2024 olid EHISesse kantud andmed 37 õppe- ja kasvatusala töötaja kohta, kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 20 (54%) töötajal: 14 õpetajal, direktoril, õppejuhil, eripedagoogil, psühholoogil ja logopeedil. Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele 17 (46%) töötajal, 6 õpetajal puudub õpetajakutse, 10 õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse ning ühel õpetajal, kes täidab ka õppejuhi ülesandeid, puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.

Käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse tundide klassipäevikutesse ei olnud teinud sissekandeid tunde andvad õpetajad, seega ei olnud tagasiulatuvalt võimalik dokumentaalselt hinnata, millised õpetajad on viinud läbi käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse tunde.

Eeltoodust tulenevalt ei kajasta eeltoodud näitajad kõigi õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust nõuetele, kuna koolil puudus dokumentaalne tõestus, kui palju koolis õppe- ja kasvatusala töötajaid on, sest kool ei ole sõlminud kõikide õpetajatega töölepinguid ning kõikide tunde andvate õpetajate andmeid ei olnud EHISesse kantud.

Järelevalves selgus, et õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtade täitmine kvalifikatsiooninõuetele vastavate töötajatega on koolis probleem. Kasutatakse

---

¹ EHIS, väljavõte 18.04.2024.

asendusõpetajaid ja kutseõppeasutuse õpetajaid, kelle kvalifikatsioonile vastavuse kohta järelevalve ajal koolis andmed puudusid.

Koolis ei ole ja ei olnud ka eelmise järelevalve ajal, 2021. aastal, tagatud piisav arv kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid, et kindlustada kooli õppekavas määratletud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Võrreldes 2021. aastaga on õppe- ja kasvatusala töötajate vastavuse osakaal, kelle kvalifikatsioonile vastavus on dokumentaalselt tõendatud, madalam. Kvalifitseeritud õppe- ja kasvatusala töötajate puudus ei anna kindlust kooli jätkusuutlikkusele.

Kooli pidajale tehtud ettekirjutus, tagada piisav arv kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid, et kindlustada kooli õppekavas määratletud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine, on koolil täitmata.

Kooli eesmärk on pakkuda õpilastele mitmekülgset haridust viisil, mis arvestab ning toetab iga lapse individuaalset eripära. Vestlustel osalenud õpilased, koolitöötajad ja lapsevanemad tõid positiivsena esile õpilaste individuaalse arengu toetamist, loodusõppe ja pärimuskultuuri rakendamist, hoolivat ja toetavat õhkkonda.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Õppekava vastavus nõuetele

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus² (edaspidi *PGS*) sätestab, et riiklike õppekavade alusel koostab kool õppekava, mis on koolis õpingute alusdokument ja milles eelkõige tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames. Erakooliseadus³ (edaspidi *EraKS*) sätestab, et erakooli õppekava kinnitab erakooli pidaja.

Põhikooli riiklik õppekava⁴ (edaspidi *PRÕK*) sätestab, et kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest. Koolis, kus õpet viiakse läbi nii *PRÕKi* kui ka põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava (edaspidi *PLRÕK*) alusel, tuleb esitada kooli õppekava osana nii ainevaldkondade kavad, mis lähtuvad *PRÕKist*, kui ka õppeainete ainekavad ja/või tegevusvaldkondade kavad, mis lähtuvad *PLRÕKist*.

Õppekava uuendati 2023. aastal ja selle kinnitas pidaja⁵. Õppekava on heaks kiitnud kooli nõukogu⁶ ja õppenõukogu⁷. Õppenõukogu on arutanud õppekava peale pidaja poolt kinnitamist. Lihtsustatud õppekava alusel õppivaid õpilasi koolis ei ole.

Kool järgib õppetegevuses gaia hariduse põhimõtteid, mis on õppekavasse lõimitud üldõppe põhimõtteid rakendades. Kooli õppesuundadeks on loodusõpe ja pärimuskultuur. Väärtustatakse lapse individuaalse arengu toetamist.

1.1. Kooli õppekava üldosa

Kooli õppekava üldosa ei ole kooskõlas *PRÕKis*⁸ sätestatuga ja vajab täiendamist.

*PRÕK*⁹ sätestab, et õpilasele pakutakse B-võõrkeele õppima asumisel võimalust valida kahe või enama võõrkeele vahel.

---

² PGS, 17 lg 1.

³ EraKS, § 11 lg 2.

⁴ PRÕK, § 24 lg 5.

⁵ Juhatuse 27.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-3/2.

⁶ Nõukogu 27.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-4/4.

⁷ Õppenõukogu 28.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/9.

⁸ PRÕK, § 24 lg 6 p 2.

⁹ PRÕK, § 15 lg 3³.

Kooli õppekava üldosas on sätestatud, et B-võõrkeeli on kaks, millest üks on vene keel, teist keelt ei nimetata, samuti ei ole sätestatud B-võõrkeelte valimise protsessi.

Õppekavas¹⁰ sätestatu kohaselt kinnitab õppekava direktor, kuid EraKSi¹¹ kohaselt peab kinnitama erakooli õppekava erakooli pidaja. Muus osas vastab õppekava üldosa PRÕKile.

Juhataja sõnul ei oldud teadlikud, et kõik koolis õpetatavad B-võõrkeeled tuleb õppekavas loetleda ning nende kohta ainekavad koostada, koolis õpitaks B-võõrkeeltena vene ja hispaania keelt, koduõppel olevad õpilased õpivad ka teisi keeli, seda keeltekoolis.

Järelevalves selgus, et mitte kõiki muid keeli ei õpita keeltekoolis, nt soome keelt õpetab lapsevanem.

1.2. Valdkondlikud ainekavad põhikoolis

1.2.1.PRÕKi¹² kohaselt oli eesti keele muudetud ainekava rakenduskohustus alates 1. septembrist 2023.

Eesti keele ainekavas ei ole kasutatud PRÕKis¹³ kasutatud mõisteid, näiteks II ja III kooliastmes on õigekeelsus ja keelehoole asendatud keeleteadlikkusega.

PRÕKi¹⁴ kohaselt tuleb keele ja kirjanduse valdkonnakavas lisaks füüsilisele õppekeskkonnale kirjeldada ka vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna kujundamine.

Kooli õppekavas ei ole kirjeldatud vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna kujundamist. Kirjanduse ainekavas ei ole kirjeldatud õppesisu kooli eripärast lähtudes ja ei ole nimetatud konkreetseid autoreid, kelle teoseid paikkondlikust eripärast lähtudes käsitletakse.

1.2.2. PRÕKi¹⁵ kohaselt peab kooli õppekavas esitama võõrkeelte valiku.

Kooli võõrkeelte valdkonnakavas on esitatud vene keele ainekava, kuid ei ole teiste B-võõrkeelte ainekavasid.

B-võõrkeele (vene keel) ainekavas esineb korduvalt fraas „õpitava keele maa...“, mis vajab täpsustamist, korrektne on „...keel ja maa“.

Võõrkeelte valdkonnakavas on kirjutatud, et kooli õppekava kohaselt võivad õpitavateks võõrkeelteks olla inglise, prantsuse, saksa, vene või muu keel, samas õppekava üldosas seda kirjas ei ole. Valdkonnakavas vajab täpsustamist, milliseid keeli kooli õppekava alusel saab õppida.

Hindamise kirjeldamisel on õppekavas kirjutatud: „Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest, hindamise nõuded ja korraldus, sh mittenumbrilise hindamise kasutamine ja mujal õpitu arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas.“ Õppekavas ei ole kirjeldatud, kuidas kandub mittenumbrilise hindamise kasutamine ja mujal õpitu arvestamine üle võõrkeelte valdkonda.

1.2.3.Põhikooli loodusainete valdkonnakava aluseks on kuni 1. septembrini 2024 kehtiv ainekava.

Põhikooli ainekava vajab ajakohastamist 01.09.2024 kehtima hakkavast ainekavast lähtuvalt.

1.2.4.Sotsiaالainete valdkonnakavas ei ole läbivalt järgitud ühtset struktuuri, sest ajaloo ainekavas on I ja II kooliaste vormistatud ühe struktuuri järgi, kasutatud tabelit ning III

---

¹⁰ Õppekava, p 1.16.

¹¹ EraKS, § 11 lg 2.

¹² PRÕK, § 25 lg 11.

¹³ PRÕK, lisa 1.

¹⁴ PRÕK, lisa 1 p 1.7.

¹⁵ PRÕK, § 24 lg 6 p 2.

kooliaste on vormistatud seotud tekstina.

Ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekavades vajavad konkreetsete näidetega täiendamist kodukohaga seotud teemad, nt Ajaloosündmused ja silmapaistvad isikud kodukohas (5. kl); Kultuur 19. sajandil ja 20. sajandi algul: eluolu, ajakirjandus, seltsiliikumine, sh kodukohas (8. kl); kultuur ja eluolu ning ajalooline mälu ja mäluasutused kodukohas (9. kl); Eestis ja õpilase kodukohas elavad rahvarühmad (sotsiaalsed, rahvuslikud, religioossed jm) (6. kl).

1.3.Valdkondlikud ainekavad gümnaasiumis

1.3.1.Võõrkeelte valdkonna ainekavad ei ole kooskõlas EraKSi¹⁶ ja GRÕKiga¹⁷, sest ainekavades on nimetamata B2- ja B1-keeleskustasemega võõrkeeled.

Kui B1-keeleskustasemega võõrkeel algab madalamalt tasemelt (üldjuhul A2), siis on vaja välja tuua õppesisu B1- ja B2-keeleskustasemega võõrkeeltele.

Ainevaldkonna hindamise kirjelduses on kopeeritud riikliku õppekava teksti, kuid kirjeldamata on, milline on hindamise korraldus koolis. Õpetegevuse kirjelduse osas on vajalik kirjeldada kooli võimalused ja lisada konkreetsed näited. Valdkonnakavale tuleb lisada kõikide koolis õpetatavate võõrkeelte ainekavad.

1.3.2.Inimeseõpetuse ainekava ei ole kooskõlas EraKSi¹⁸ ja GRÕKiga¹⁹.

Perekonnaõpetuse ainekavas ei ole kursustena lahti kirjutatud õpitulemused ja ainesisu.

1.3.3.Ajaloo ainekava ei ole kooskõlas EraKSi²⁰ ja GRÕKiga²¹.

Ajaloo kursused on kirjutatud lahti ainult ainesisu kaudu, mis lähtub eelmisest GRÕKi²² redaktsioonist. Ajaloo ainekavas ei ole kursustena lahti kirjutatud õpitulemused ja ainesisu.

1.3.4.Ühiskonnaõpetuse ainekava ei ole kooskõlas EraKSi²³ ja GRÕKiga²⁴.

Ühiskonnaõpetuse ainekavas ei ole kursustena lahti kirjutatud õpitulemused ja ainesisu.

1.4. Kooli õppekava²⁵ kohaselt korraldatakse koolis vanema soovil koduõpet. Vanema soovil koduõppes õppivale õpilasele kujundatakse IÕK planeerimise käigus kooli õpetajate, tugispetsialistide ja vanemate ning lapse koostöös õppekorraldus, mis sobib pere elustiilile. Perel on võimalik saada kooli poolt vajadusel täiendavat tuge õppetöö läbiviimisel ehk toetatud koduõpet. Toetatud koduõppe puhul määratakse IÕKs kindlaks, mis ainetes ning millises mahus toimub lapse toetamine kooli poolt. Koolis võib laps osaleda vastavalt kokkuleppele osaliselt kas klassiõppes või õppida üks-ühele koos õpetajaga. Õppe korraldus valitakse koostöös vanema ja lapsega.

Kooli õppekavas ei ole täpsustatud, kuidas toimub õppekavavälise õppimise arvestamine ja hindamine koduõppel olevatel õpilastel ning kuidas ja kellel on õpilase õpitulemuste hindamise pädevus.

1.5.Ettepanekud juhatajale

1.5.1.Viia loodusainete valdkonnakava kooskõlla 1. septembrist 2024 kehtima hakkava ainekavaga.

1.5.2.Täpsustada õppekavas õppekavaväline õpe, nt huvikoolide, huviringide ja keeleõppe

---

¹⁶ EraKS, § 11 lg 4.

¹⁷ GRÕK, lisa 7.

¹⁸ EraKS, § 11 lg 4.

¹⁹ GRÕK, lisa 6.

²⁰ EraKS, § 11 lg 4.

²¹ GRÕK, lisa 6.

²² GRÕK, lisa 5.

²³ EraKS, § 11 lg 4.

²⁴ GRÕK, lisa 6.

²⁵ Õppekava, p 1.13.

arvestamine õppekava osana, sh koduõppes õppivatel õpilastel.

- 1.5.3. Kirjeldada kirjanduse ainekavas õppesisu kooli eripärast lähtudes ja nimetada konkreetsed autorid, kelle teoseid paikkondlikust eripärast lähtudes käsitletakse.
- 1.5.4. Täpsustada õppekavas, kuidas toimub õppekavavälise õppimise hindamine koduõppel olevatel õpilastel, näiteks võõrkeelte õppekavavälise õppimise arvestamine kooli õppekava osana, ning kuidas ja kellel on sellisel juhul õpilase õpitulemuste hindamise pädevus.
- 1.5.5. Kirjeldada õppekavas, kuidas kandub mittenumbrilise hindamise kasutamine ja mujal õpitu arvestamine üle võõrkeelte valdkonda.
- 1.5.6. Lisada ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekavades kodukohaga seotud teemadele konkreetsed näited.

1.6. Ettekirjutused pidajale

- 1.6.1. Tagada kooli õppekava üldosa kooskõla erakooliseaduse § 11 lõikega 4 ning Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lõikega 3³ vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.1 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 1.6.2. Tagada põhikooli õppekava ainekavade vastavus erakooliseaduse § 11 lõikega 4 ning Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusega nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ järgmistes osades:
  - 1.6.2.1. Tagada eesti keele ja kirjanduse ainevaldkonna ainekavade kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusega nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja selle lisas 1 kehtestatud vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2.1 toodud selgitustele.
  - 1.6.2.2. Tagada võõrkeelte ainevaldkonna ainekavade kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõike 6 punktiga 2 ja selle lisas 8 kehtestatud vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2.2 toodud selgitustele.Ettekirjutuse punkti 1.6.2. täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 1.6.3. Tagada gümnaasiumi õppekava kooskõla erakooliseaduse § 11 lõikega 4, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusega nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ järgmistes osades:
  - 1.6.3.1. Tagada sotsiaalsainete ainekavade kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusega nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ ja selle lisas nr 6 kehtestatud vastavalt käesoleva õiendi punktides 1.3.2–1.3.4 toodud selgitustele.
  - 1.6.3.2. Tagada võõrkeelte ainekavade kooskõla erakooliseaduse § 11 lõikega 4, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusega nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ ja selle lisas nr 7 kehtestatud vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.3.1 toodud selgitustele.Ettekirjutuse punkti 1.6.3 täitmise tähtaeg: 01.09.2024.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

2.1. PGSi²⁶ kohaselt peab direktor kehtestama kooli päevakava, mis peab kajastama õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust, ning mille osa peab olema tunniplaan. Sotsiaalministri määruse²⁷ kohaselt on tunniplaan päevakava osa ja koostatakse lähtuvalt riiklikes õppekavades sätestatud õpilase nädalakooormusest, riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavast, õppeainete raskusest ning eeldatavatest õpitulemustest.

Kooli päevakava 2023/2024. õppeaastaks on juhataja kinnitanud²⁸, päevakava lisaks on

²⁶ PGS, § 25 lg 6.

²⁷ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitseõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

²⁸ Juhataja 08.01.2024 käskkiri nr 1-5/5.

tunniplaan. Päevakava kohaselt algab koolipäev 9.30, esimene ja teine tund on kõikidel klassidel liittunnina pikkusega 90 minutit. Järgnevad tunnid on 45-minutilised. Tunniplaani kohaselt toimub 8. ja 9. klassis nädalas 33 tundi, mistõttu on ületatud PGSis²⁹ sätestatud õpilase suurim lubatud nädala õppetundide õppekoormus.

Juhataja sõnul on õpilasele lubatud suurima koormuse ületamise tinginud käsitöö ja kodunduse ning tööõpetuse tundide läbiviimine Kopli Ametikoolis üle nädala. Kool on teadlik, et õpilase lubatud suurimat nädalakoormust ületatakse.

Vestlusel osalenud õpilased lisasid, et üle nädala on tööõpetused, aga teistel nädalatel on need asendatud ainetundidega ning koolipäevad on pikad ja väsitavad, mistõttu viimastest tundidest õpilasi puudub, osad õpilased lähevad ära, et osaleda huviringides. Õpilaste arvates võiks tunnid alata varem ja lõppeda varem.

I kooliastmes toimub üldõpe. Juhtkonna sõnul on üldõppes igal ainel õpiväljundid ja õpetaja lähtub õpetamisel õpiväljunditest ja õpitulemustest. Aasta lõpul teevad õpetajad tasemetöö, siis on näha, kas 3. klassi lõpuks on õpitulemused saavutatud. Õpetajad peavad tagama, et 5. klassis saavad aineõpetajad minna uute teemadega edasi.

Järelevalves leidis kinnitust, et päevakava on muus osas kooskõlas õigusaktides kehtestatud, kuid õpilaste lubatud suurimat nädalakoormust on ületatud.

2.2. Põhikoolis on klassi täitumuse ülemine piirnorm 24 õpilast³⁰. Kooli pidaja võib kehtestada piirnormist väiksema klassi täitumuse ülemise piirnormi³¹ ning võib erandjuhul direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul üheks õppeaastaks õpilaste arvu konkreetses klassis, juhul kui kõik tervisekaitse- ja ohutusnõuded on täidetud³², üle piirnormi suurendada.

Koolis õppis järelevalve ajal 232 õpilast, neist 70 õppis I, 74 II, 85 III kooliastmes ja 3 gümnaasiumiastmes. Koduõppel on 1.–9. klassis 92 õpilast, neist vanema taotluse alusel 90 ja tervislikel põhjustel 2.

Lapsevanema soovil koduõppe lõpetamist võib lapsevanem igal ajal nõuda ning sel juhul peab kool tagama lapsele võimaluse õppida statsionaarses õppevormis koolis kohapeal. Koolis on klasse, kus koduõppe lõpetamisel võib klassi õpilaste arv ületada kehtestatud ülemist piirnormi. 3. klassis on 29 õpilast, neist koduõppel vanema soovil 10, 5. klassis 27, neist koduõppel vanema soovil 11, 7. klassis 29, neist 9 koduõppel vanema soovil, 8. klassis 34, neist 18 koduõppel vanema soovil.

Juhataja sõnul lähevad koduõppe katkestavad õpilased oma elukohajärgsesse kooli, sest õpilased on üle Eesti ja kooli statsionaari tulemine ei ole mõeldav.

Kool peaks siiski võimalikku riski analüüsima ning looma valmisoleku seda maandada, sest tal on kohustus tagada õppekoht klassiruumis kõikidele õpilastele, kelle koduõppe vanema soovil või õppenõukogu otsusel katkestatakse. Koolil peab olema valmisolek õpilaste arvu suurendamiseks ja eelistuslikult uue klassi avamiseks, kui katkestatakse koduõppe vanema soovil kas õppenõukogu või vanema otsusel.

2.3. Klassipäevik on koolidokument, milles peetakse arvestust õppetegevuse ning õpilaste õpitulemuste kohta³³. Klassipäevikusse märgitakse õppeainete loend, tundide arv õppeaastas,

---

²⁹ PGS, § 25 lg 2.

³⁰ PGS, § 26 lg 1.

³¹ PGS, § 26 lg 2.

³² PGS, § 26 lg 3.

³³ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 1.

õpilaste nimed, tundide toimumise aeg ja arv ning sisu õppeaineti ning õpilaste hinded³⁴. Klassipäevikute nõuetekohase täitmise peavad kindlustama kooli direktor ja õppealajuhataja³⁵.

Klassipäevikute kontrollimisel ilmnas, et 2022/2023. õppeaastal oli päevikuid avatud klassides, kus ei olnud ühtegi õpilast, nt 5.h, 7.h ja 8.h.

Segadus oli 8. klassi päevikutega, nt kehaline kasvatus ja muusika, kus avatud oli mitu päevikut, kuid ühel klassil saab olla üks päevik ning kui õpetaja vahetub, siis avatakse õpetajale sama päevik, et ta saaks varem avatud päeviku täitmist jätkata.

Juhtkond ei osanud selgitada, miks on päevikuid nii avatud. Koolis ollakse teadlikud, et õpetaja vahetumisel jätkatakse olemasoleva päeviku täitmist.

Õppejuht ütles, et ta kontrollib päevikute täitmist ja kui märkab, et päevikut on täidetud valesti, on avatud uus päevik. Õpetajad ütlesid vestlusel, et koolis on päeviku täitmise reeglid kokku lepitud ning neid püütakse järgida.

Päeviku sissekannetes on eelmisel õppeaastal märgitud tunni sisuks muu tegevus, mis pole seotud õppeainega, keemias on märgitud „teatris“, ajaloo „rahatarkuse konverents“. Käesoleval õppeaastal on sarnased sissekanded nt 9. klassi eesti keeles „füüsika õpituba“ (16.01.2024) ja „asendustund füüsika teemadel“ (18.01.2024), keemias „asendatud füüsikaga“ (14.03.2024), „füüsika õpituba“ (14.03.2024), matemaatikas „eesti keele e-katseeksam“ (9.04.2024), ajaloo „perepäev“ (15.03.2024), mitmes aines on märgitud „streik“ (22.01.2024 ja 23.01.2024). Paljude tundide sisuks on märgitud „projektinädalate tegevused“.

Juhime tähelepanu, et klassipäevikusse tehakse kanded toimunud tundide kohta ja juhul, kui tundi ei toimu, siis kannet päevikusse ei tehta. Projektinädalad tuleb läbi mõelda ja lõimida nii, et kõik õppeained oleks kaasatud ning õppeaine õpitulemused projekti tegevuste kaudu toetatud.

2.4. Klassipäevikus õppeainele eraldatud lehekülgedele peab õpetaja kirjutama tähestikulises järjekorras õpilaste nimed ja täitma päevikut vastavalt tundide toimumisele³⁶. Õpetaja peab märkima klassipäevikusse tunni kuupäeva, tundide arvu, puudujad (märkega „–“), hilinejad (märkega „+“), hinded, tunni sisu ja antud koduülesande. Paaristunni puhul tuleb märkida mõlema tunni sisu.³⁷

Kooli õppekava³⁸ kohaselt peavad 4. klassist algama vene keele tunnid, kuid päevikud on avatud nii vene keelele kui ka hispaania keelele. Hispaania keelt õpib kuus õpilast ja vene keelt üheksa õpilast. Kooli õppekavas seda sätestatud ei ole. Koolis õpivad üksikud õpilased ka prantsuse (5.i) ja saksa keelt (6.i).

Päevik on avatud ka ainele ennastjuhtiv õppiija (7.i ja 9.i), kus kande kohaselt õpib kolm koduõppel olevat õpilast, keda on 1. perioodi lõpul ka hinnatud. Kooli õppekavas sellist õppeainet ei ole. Juhataja selgitas, et aine toimub gümnaasiumis. Põhikooliastmes päeviku olemasolu ei osatud kommenteerida, sellist õppeainet õppekavas ei ole.

³⁴ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 2.

³⁵ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 3.

³⁶ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12 lg 3.

³⁷ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12 lg 4.

³⁸ Õppekava, p 1.4.

Päevikud on avatud 6.–9. klassis ka ainele eneseväljenduse kunst, päevikus on toimunud tundide kirjeldused ja õpilasele antud tagasiside, kuid õppekavas sellist ainet ei ole. Juhataja sõnul on tegemist ringitunniga.

Tunnid ei ole toimunud nõutavas mahus, nt 2022/2023. õppeaastal pidi 1. klassis toimuma 70 inglise keele tundi, toimus 54, kehalist kasvatust pidi toimuma 70 tundi, päeviku kannete kohaselt toimus 54. Inimeseõpetust pidi 8. klassis toimuma 35 tundi, kuid toimus 17, füüsikat ja keemiat pidi 8. klassis toimuma 70 tundi, kuid füüsikat toimus 62 ja keemiat 64.

Õppejuhi sõnul saab olukord, kus päevikus on vähem tunde, tekkida, kui on palju üritusi ja projektitegevusi. Juhataja lisas, et kui tunde on päevikus vähem kirjas, siis on see õpetaja sissekande viga. Õppejuht lisas, et päevikute täitmisel avastatud puudustest antakse õpetajale läbi Stuudiumi tagasisidet ning kool on teadlik, et on õpetajaid, kelle sissekanded ja tagasiside ei ole piisavad.

Järelevalves selgus, et käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse tunde ei olnud päevikusse kandnud tööõpetuse õpetaja, vaid kooli õppekorraldusjuht. Käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse tundide läbiviimiseks tehakse koostööd Kopli Ametikooliga. Kooli päevakava³⁹ lisana on esitatud Kopli Ametikoolis toimuvate 7.–9. klassi tundide tunniplaan, mis toimub üle nädala neljatunniste blokkidena. Käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse tundide sisu ja hinnangud on klassipäevikusse kandnud kooli õppekorraldusjuht, kes kooli juhataja sõnul koordineerib seda koostööd.

Juhataja selgitas, et Kopli Ametikooli õpetaja andis andmed (puudumised, tunni teema, hinnangud) õppekorraldusjuhile, kes kandis tunnid päevikusse. Kuna sissekandeid päevikutesse ei olnud teinud tunde läbiviivad õpetajad, ei olnud tagasiulatuvalt võimalik selgitada, millised õpetajad milliseid tunde andsid.

Haridus- ja teadusministri määruse⁴⁰ kohaselt peab tundi läbiviiv õpetaja täitma päevikut vastavalt tundide toimumisele, kandes päevikusse hinded, tunni sisu ja antud koduülesande, paaristunni puhul märgitakse mõlema tunni sisu. Seega peab õppetundide sissekanded klassipäevikusse tegema õpetaja, kes andis õppetunnid.

Selgitame, et koostöö teise kooliga käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse tundide läbiviimiseks saab olla lubatav, kuid vastutus selle eest, et riiklik ja kooli õppekava saaksid ka nendes ainetes täidetud ning õpilasi juhendaks kvalifitseeritud õpetaja, lasub siiski Gaia Koolil. See tähendab, et vastav koostööleping peab muu hulgas tagama, et õppetööd läbiviiv isik täidab ise kõiki õpetaja ülesandeid.

2.5. Kool on sõlminud koostöölepingu⁴¹ III kooliastme tehnoloogiavaldkonna õppeainete õpetamiseks Kopli Ametikoolis. Käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse tundide teemad kajastuvad koostöölepingus, kuid lisatud ei ole taotletavaid õpitulemusi, seega ei saa hinnata, kas kõik nõutavad õpitulemused saavutatakse. Lepingus nimetatud teemad ei sisalda kõiki III kooliastme kodunduse teemasid, näiteks PRÕKi⁴² kohaselt on katmata teema toidu valmistamine ja sellega seotud nõutavad õpitulemused, mille kohaselt õpilane: 1) teab toiduainete kuumtöötlemise viise; 2) tunneb peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi; 3) valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi; 4) küpsetab

³⁹ Juhataja 08.01.2024 käskkiri nr 1-5/5.

⁴⁰ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 6 lg-d 3 ja 4.

⁴¹ Koostööleping 14.09.2023 nr 1-17/11.

⁴² PRÕK, lisa 7.

tainatooteid ja võrdleb erinevaid kergitusaineid.

2.6. PGS⁴³ sätestab, et hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut; anda tagasisidet õppeedukuse kohta; innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima; suunata enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul; suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel; anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks. PGSi⁴⁴ kohaselt hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ „hea“, „3“ „rahuldav“, „2“ „puudulik“ ja „1“ „nõrk“.

Koolis antakse 1.–5. klassis õpilastele kirjeldavat sõnalist tagasisidet. Sõnalise tagasiside andmist toetab kooli tasemete süsteem. Koolis on neli positiivse taseme hinnet: *Maa, Vesi, Tuli Õhk*. 6.–8. klassis antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet ja lisandub kokkuvõtlik aastahinne (tase ja number). 9. klassis toimub käesoleval õppeaastal viiepallisüsteemis numbriline hindamine.

Järelevalves leidis kinnitust, et 9. klassis hinnatakse viiepallisüsteemis. Juhataja sõnul tehti muudatus hindamise korraldusse, kuna õpilastelt, kes osalevad gümnaasiumikatsetel, nõutakse tunnistusi ja ka perioodi hinnetelevi, lihtsam on kohanduda ja väljastada õpilastele juba viiepallisüsteemis pandud hinded, kui hakata hindeid teisendama kooli hindamissüsteemi.

2.7. PGS⁴⁵ lubab põhikooli I ja II kooliastmes kasutada õpilase hindamisel kirjeldavat sõnalist hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent. Kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine tuleb sätestada kooli õppekavas. Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt II kooliastme lõpul tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel, teisendada viiepallisüsteemi. Haridus- ja teadusministri määruse⁴⁶ kohaselt on õpilasraamat kooli õpilaste arvestuse põhidokument, mis peab sisaldama õpilaste üldnimikirja ja iga õpilase lehekülge. Õpilasraamatu nõuetekohase täitmise peavad kindlustama kooli direktor ja õppealajuhataja⁴⁷.

Järelevalves leidis kinnitust, et õpilasraamat on täidetud nõuetekohaselt.

2.8. Vanemate soovil koduõppe rakendamine

Kooli õppekava kohaselt⁴⁸ pakub kool võimalust vanema taotlusel rakendatavaks koduõppeks. Vanema taotlusel koduõppe korraldus peab lähtuma haridus- ja teadusministri määrusest⁴⁹, mille kohaselt tuleb õpilasele koduõppe rakendamiseks esitada vanemal kooli direktorile taotlus hiljemalt 20. augustiks, kui koduõpet soovitakse rakendada alates õppeaasta algusest, ning hiljemalt 20. detsembriks, kui koduõpet soovitakse rakendada alates II poolaasta algusest⁵⁰. Koduõppele lubamine peab olema õppenõukogu kaalutusotsus. Haldusmenetluse seadus⁵¹ sätestab, et kaalutusõiguse alusel antud haldusakti põhjenduses tuleb märkida kaalutlused, millest haldusorgan on haldusakti andmisel lähtunud.

---

⁴³ PGS, § 29 lg 1.

⁴⁴ PGS, § 29 lg 2.

⁴⁵ PGS, § 29 lg 3.

⁴⁶ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 6 lg 1.

⁴⁷ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 6 lg 3.

⁴⁸ Õppekava, p 1.13.

⁴⁹ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“.

⁵⁰ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 5 lg 2.

⁵¹ Haldusmenetluse seadus, § 56 lg 3.

Koolis võetakse vanemate taotlusi koduõppe rakendamiseks vastu kogu õppeaasta jooksul. Õppenõukogu teeb sel juhul otsused erakorralises õppenõukogus. Õppenõukogu protokollidest⁵² ei nähtu, et otsuse tegemisel oleks rakendatud kaalutlusõigust.

Kooli veebilehel⁵³ on info Karula grupi ja Saaremaa koduõppekeskuse tegevuse kohta, kus osalevad 1.–9. klassi õpilased.

Juhataja sõnul on tegemist lapsevanemate soovil koduõppel viibivate õpilastega, keda on üle 10. Grupi tegevus toimub lapsevanemate algatusel ning suurt tähelepanu pööratakse seal individuaalsele tööle, kahel päeval nädalas toimuvad gruppitunnid, eesti keele ja kirjanduse tunnid viib läbi kooli õpetaja.

Saaremaa koduõppekeskuses⁵⁴ õpivad vanema soovil koduõppel olevad õpilased 1.–9. klassini, õpilasi on 10–12. Kolmel päeval nädalas on Kaarma koolimaja avatud laste ühiste tegevustele. Juhataja kinnitas, et koolil sel õppeaastal mujal Eestis õppekohti ei ole. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ütles vestlusel, et Karula grupis on 10 õpilast ja Saaremaa koduõppekeskuse tegevuses osaleb 10 õpilast, kuigi Saaremaal on 13 koduõppijat.

Järelevalves selgus, et vanema soovil koduõppel olevaid õpilasi on kokku 90, neist 10 Karulas ja 13 Saaremaal.

Vanema taotlusel koduõppel õppivale õpilasele peab koduõpet läbiviiv isik koostama koostöös kooliga kooli õppekavast lähtudes IÕK⁵⁵. IÕKs tuleb määrata kindlaks õpetajad, kes kooli poolt kontrollivad õpitulemuste omandamist⁵⁶ ja määrata koduõppel õppiva õpilase hindamise korraldus.

Juhataja sõnul kohtutakse vanema soovil koduõppe õpilastega veebi teel kaks korda õppeaastas: detsembris ja juunis või augustis. Koduõppe koordinaator vaatab enne hindamis-arenguvestlust üle õpilase õpimapi ning annab oma tagasiside õppetulemustele juba arenguvestlusel. Seejärel toimub arenguvestlus lapsevanema ja õpilasega ning hindamine, mis põhineb eelkõige lapsevanema arvamusel. Koolis ei ole koostatud erinevaid teste ega töölehti koduõppel oleva õpilase õppetulemuste kontrollimiseks.

Järelevalves läbi viidud vestlustel selgus, et koduõppe õpilaste teadmiste taset ei hinda mitte alati kooli esindaja, vaid hindajaks on olnud ka ainult lapsevanem.

Juhataja sõnul vastutab vanem õpilaste hindamise eest.

Juhime tähelepanu, et koduõpet läbiviiv isik võib viibida õpilase õpitulemuste hindamise juures⁵⁷, kuid õpilase teadmisi ja oskusi peab hindama kooli esindaja, hindamine ei saa põhineda üksnes koduõpet läbiviiva isiku arvamusel. Samuti peab õpitulemuste saavutamise hindajal olema vastava õppeaine hindamiseks pädevus. Seega pole kool korraldanud koduõppe õpilaste õpitulemuste hindamist viisil, et oleks selge, kuivõrd on koduõppe õpilased saavutanud

⁵² Õppenõukogu 12.03.2024 koosoleku protokoll nr 1-6/12, õppenõukogu 05.03.2024 koosoleku protokoll nr 1-6/11, õppenõukogu 23.02.2024 koosoleku protokoll nr 1-6/10, õppenõukogu 13.02.2024 koosoleku protokoll nr 1-6/9, õppenõukogu 23.01.2024 koosoleku protokoll nr 1-6/8.

⁵³ <http://gaiakool.ee/koduoppekeskused/#1578226617069-a572a03f-68ad>.

⁵⁴ <http://gaiakool.ee/koduoppekeskused/#1630138678443-6151e305-4d39>.

⁵⁵ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimised ja kord“, § 6 lg 2; haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 3.

⁵⁶ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimised ja kord“, § 6 lg 2.

⁵⁷ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimised ja kord“, § 7 lg 3.

nõutavad õpitulemused. Koduõppel õppivate õpilaste hindamise osas on koolile tehtud ettekirjutus ka eelmises järelevalves, millest nähtub, et tegemist on pikaajalise probleemiga.

2.9. Statsionaarne ja mittestatsionaarne õpe

PGS⁵⁸ sätestab, et koolis võib toimuda statsionaarne või mittestatsionaarne õpe või nii statsionaarne kui ka mittestatsionaarne õpe. Kooli põhikirja⁵⁹ kohaselt on koolis ainult statsionaarne õpe. Arengukavas mainitakse mitmes kohas mittestatsionaarset õpet, nt kooli üldiseloostuses⁶⁰ on kirjas, et gümnaasiumiastmes on võimalik valida mittestatsionaarne õppevorm. PGS⁶¹ sätestab, et mittestatsionaarne õpe on täiskasvanud õppijatele suunatud õpe, kus õppetundide kõrval on võrreldes statsionaarse õppega suurem osakaal iseseisval õppimisel. Õppetundide hulka arvatakse ka õpilase arengut toetavate erinevate teenuste osutamise aeg, näiteks karjäärinõustamine.

Juhataja sõnul ei olnud ta märganud, et mittestatsionaarset õpet põhikirjas ei ole.

PGSi⁶² kohaselt peab kool tagama mittestatsionaarses õppes õpilasele koormuse vähemalt 24 õppetundi õppeveerandi iga nädala kohta. Kuni kümne õpilasega klassis peab kool tagama õpilasele koormuse vähemalt 15 õppetundi õppeveerandi iga nädala kohta. Õpilase nõusolekul võib koormust vähendada. Õpilase koormus tuleb kehtestada kooli päevakavaga või vajaduse korral IÕKga.

Koolis õpib 10. klassis kolm õpilast mittestatsionaarses õppes, seega peab neile õpilastele olema tagatud koormus vähemalt 15 õppetundi õppeveerandi iga nädala kohta, kuid kooli päevakavaga ei ole mittestatsionaarse õppe õpilaste koormust kehtestatud ning IÕKd ei ole koostatud.

Juhatajale ei olnud mittestatsionaarses õppes õpilastele kehtestatud miinimumtundide arv teada.

2.10. Ettepanek juhatajale

Viia läbi riskianalüüs, et olla valmis olukorraks, kus koolil tuleb tagada valmisolek õpilaste arvu suurendamiseks või uue klassi avamiseks juhul, kui vanema soovil koduõpe lõpetatakse, et õpilasele oleks tagatud võimalus jätkata õpinguid koolis, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 26 lõikest 3 vastavalt käesoleva õiendi punktis 2.2 toodud selgitustele.

2.11. Ettekirjutused pidajale

2.11.1. Tagada, et õpilase suurim nädala õppekoormus ei ületaks lubatut, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikest 2 vastavalt käesoleva õiendi punktis 2.1 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.

2.11.2. Tagada klassipäevikute täitmine, lähtudes haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 11 lõigetest 1, 2, 5, 6 ja § 12 lõigetest 3, 6, 8 vastavalt käesoleva õiendi punktides 2.3 ja 2.4 esitatud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2024.

2.11.3. Tagada vanema taotlusel koduõppel õppiva õpilase hindamine ja õpitulemuste saavutatuse kontrollimine, lähtudes haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määruse nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“ § 7 lõikest 2 ja § 6 lõikest 2. Täitmise

---

⁵⁸ PGS, § 22 lg 1.

⁵⁹ Põhikiri, p 6.6.

⁶⁰ Arengukava, osa 2.

⁶¹ PGS, § 22 lg 3.

⁶² PGS, § 22 lg 5.

tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2024.

- 2.11.4. Kajastada kooli gümnaasiumiastmes toimuv mittestatsionaarne õpe kooli põhikirjas, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 22 lõikest 1 vastavalt käesoleva õiendi punktis 2.8 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 2.11.5. Tagada gümnaasiumi mittestatsionaarse õppe õpilastele õigusaktides ettenähtud kontaktõpe, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 22 lõikest 5. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 2.11.6. Tagada käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuses õppekava täitmine, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisast 7. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.

3. Sisehindamise korraldamine ja järjepideva arengu planeerimine koolis

3.1. PGSi⁶³ kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Sisehindamisel tuleb selgitada välja kooli tugevused ning parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava⁶⁴. Kooli sisehindamise korra peab kehtestama⁶⁵ direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule.

Sisehindamise korra on juhataja kinnitanud⁶⁶. Kooli nõukogu⁶⁷ on otsustanud sisehindamise korra kinnitada, kuid hoolekogu pädevuses on avaldada arvamust, mitte kinnitada.

Sisehindamise kord on üldsõnaline ja sellest ei nähtu, milliseid konkreetseid tegevusi ja mis ajal tehakse sisehindamisprotsessis, millised on personali ülesanded ning milliseid tegevusnäitajaid analüüsitakse. Korra kohaselt lähtutakse tegevusnäitajatest, mis on valdkonniti sõnastatud kooli arengukava tegevuskavas.

3.2. Sisehindamise korra⁶⁸ kohaselt on sisehindamise kokkuvõtte tegemise vormiks aruanne, milles eraldi peatükis analüüsitakse möödunud aasta eesmärke ja kooli tugevusi ning nõrkusi. Järelevalves esitatud dokumentidest nähtub, et koolis on toimunud õppe- ja kasvatustöö sisehindamine. Sisehindamise aruanne on koostatud perioodi 2018–2022 kohta ja selle on juhataja kinnitanud⁶⁹. Aruannet on juhataja tutvustanud kooli nõukogus⁷⁰ ja õppenõukogus⁷¹.

Sisehindamise aruanne on koostatud kuues valdkonnas: õppe- ja kasvatusprotsess, personalitöö, eestvedamine ja juhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine ning teadus- ja arendustegevus. Igas valdkonnas on välja toodud kokkuvõtte, mis sisaldab analüüsi ning välja on toodud tugevused ja arengukohad.

Juhataja sõnul koostatakse sisehindamise aruanne arengukava kehtivuse viimasel aastal, põhiliseks sisendiks on küsitluste tulemused ja õpitulemused.

Sisehindamise korra⁷² kohaselt on sisehindamise osaks õppe- ja kasvatustegevuse protsessi seire ja tulemuste analüüs. Milliseid meetodeid õppe- ja kasvatusprotsessi analüüsimisel

---

⁶³ PGS, § 78 lg 1.

⁶⁴ PGS, § 78 lg 1.

⁶⁵ PGS, § 78 lg 3.

⁶⁶ Juhataja 30.11.2021 käskkiri nr 1-5/4.

⁶⁷ Nõukogu 24.11.2021 koosoleku protokoll nr 1-4/1.

⁶⁸ Juhataja 30.11.2021 käskkiri nr 1-5/4 „Gaia Kooli sisehindamise kord“, p 2.3.

⁶⁹ Juhataja 27.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-3/2.

⁷⁰ Nõukogu 27.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-4/4.

⁷¹ Õppenõukogu 28.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/9.

⁷² Juhataja 30.11.2021 käskkiri nr 1-5/4 „Gaia Kooli sisehindamise kord“, p 2.5.

kasutatakse, ei ole korras täpsustatud.

Järelevalves vaadeldi, milline osa on sisehindamisel ning õppe- ja kasvatustegevuse protsessi seires tunnivaatlustel. Sisehindamise aruanne ei kajastanud õppetundide vaatluse tulemusi ja analüüsi.

Järelevalves külastati kolme õppetundi, mille eesmärk oli saada ülevaade, mil viisil antakse koolis õpetajatele tunnivaatlusest tagasisidet. Tagasisidet andsid õppejuhid ning koolis oli koostatud vorm, mille alusel õppejuht õppetundi vaatles. Tagasiside oli õpetajaid toetav, avatud, kuid juhtiv roll tagasisidevestlusel oli õppejuhil ning õpetaja osa oli pigem tagasihoidlik.

Õppejuhi sõnul tunnivaatlused ajaliselt planeeritud ei ole, kuid õppetunde vaadeldakse. Tunde külastavad juhataja ja õppejuhid. Koolis on olemas tunnivaatlusleht, mida kasutatakse eelmisest õppeaastast. Tunnivaatluslehe täidab tunnivaatleja. Dokumenteeritakse elektroonselt. See on üks osa kevadel toimuvast õpetaja arenguveestlusest. Õppeaasta jooksul külastatakse kõigi õpetajate tunde. Eesmärk on õpetajaid toetada ning planeerida koolitusi. Kolleegide tunde külastatakse, kuid osalus on vähene, pigem külastavad kolleegide tunde noored õpetajad.

Vestlusel osalenud õpetajate kinnitusel on nende tunde külastatud ja on antud tagasisidet. Nende hinnangul kooli juhtkond usaldab õpetajaid kui spetsialiste, võimaldatakse külastada kolleegide tunde.

3.3. Kooli järjepideva arengu tagamiseks tuleb koostada koolis vähemalt kolmeks aastaks arengukava, mille kinnitab kooli pidaja või tema volitatud isik⁷³.

Koolil on koostatud arengukava perioodiks 2023–2027, arengukava on olnud arutusel kooli nõukogus⁷⁴, õppenõukogus⁷⁵ ja õpilasesinduses⁷⁶ ning selle on pidaja kinnitanud⁷⁷.

PGSi⁷⁸ kohaselt tuleb esitada arengukava ja selle muudatused enne kinnitamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Koolis on õppenõukogu avaldanud arvamust peale arengukava kinnitamist.

Juhataja selgitas, et koosolekute kuupäevadega oli segadus, samas oli arengukava koostamine olnud õpetajate ülesandeks ning koolis olid moodustatud õpetajatest tööühikud, kus tehti ettepanekuid ja arengukava arutati koos läbi.

Kooli arengukava on koostatud kolmes arengusuunas: terve inimene, terve kogukond, terve maailm, kuid puuduvad seosed erinevate dokumentide (sisehindamine-arengukava-üldtööplaan) vahel. Sisehindamise aruandes on valdkonnas õppe- ja kasvatustöö arenduskohtadena välja toodud, et täiendavat tähelepanu vajab õpilaste enesejuhtimise võime toetamine, et kolmandas kooliastmes oleks õpimotivatsioon ning enesejuhtimise oskus õpilaste seas enam levinud, kuid arengukavas ei ole seda arengusuunda käsitletud. Samuti ei leia arengukavas käsitlemist sisehindamises välja toodud arendusvaldkond, mille kohaselt vajab täiendavat tähelepanu õppetöö tulemustele orienteerumine, et jõuda olukorrani, kus kooli lõpueksamite tulemused on paremad kui Eesti keskmise. Ainsana on õppe- ja kasvatustöö valdkonna sisehindamise arendusvaldkonnast märgitud arengukavas õpilasesinduse toetamine

---

⁷³ PGS, § 67 lg-d 1, 2.

⁷⁴ Nõukogu 27.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-4/4.

⁷⁵ Õppenõukogu 28.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/9.

⁷⁶ Õpilasesinduse 27.03.2023 koosoleku protokoll nr 16.

⁷⁷ Juhataja 27.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-3/2.

⁷⁸ PGS, § 67 lg 2.

arenguprotsessides. Arengukavas on vastav eesmärk sõnastatud: kooli õpilasesindus on tugev, hästi toimiv ja aktiivne ning planeeritud tegevused on õpilasesinduse põhimääruse täiendamine, õpilasesinduse koolitus otsustusprotsessidest ja õpilasesinduse tegutsemine vastavalt tegevuskavale. Tulemusnäitajateks on tööplaani olemasolu igaks õppeaastaks, koolituse toimumine.

Juhataja selgitas, et arengukava koostamisel oli ka teisi sisendeid peale sisehindamise, osaliselt tuleneb arengukava sisehindamise aruandel, osaliselt välistest teguritest. Arengukava koostamisel võeti aluseks ka Tallinna Ülikooli koostatud metoodilised juhendid, mis ei näe ette enam eesmärkide seadmist kõigis valdkondades. Tema sõnul on tihe side arengukava ja üldtööplaani vahel, mis lähtubki arengukavast ja arengukava valdkondadest.

3.4. Haridus- ja teadusministri määruse⁷⁹ kohaselt on üldtööplaani koolidokument, milles määratletakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest. Üldtööplaani tuleb vormistada alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis määratletakse ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtsajad⁸⁰. Määruse⁸¹ kohaselt peab õppenõukogu kinnitama kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks. Kooli üldtööplaanis tuleb esitada ka väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused⁸².

Määruse⁸³ kohaselt peab üldtööplaani olema kinnitatud enne õppeaasta algust, kuid õppenõukogu kinnitas⁸⁴ üldtööplaani 19.09.2023.

Juhataja sõnul oli august väga töötihe ja nii kinnitatigi üldtööplaani septembris, kooli selle õppeaasta eesmärgid on sõnastatud valdkonniti, lähtudes arengukavast. Õpetajad lisasid vestlusel, et üldtööplaani koostamisele kulutatakse palju aega, kõik õpetajad saavad ettepanekuid teha ja oma arvamust avaldada.

Kooli üldtööplaanis ei ole esitatud väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused.

Juhataja sõnul ametlikku liiklusnädalat koolis ei ole, võimalik on jalgratturilube teha, mis on vabatahtlik. Juhataja tunnistab, et ta ei teadnud, et on olemas liikluskasvatuse kord (õigusakt).

Õppenõukogu protokollidest⁸⁵ ei nähtu, et õppenõukogu oleks täitnud ülesannet arutada õppeaasta lõpul läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ning oleks teinud kooli juhtkonnale ettepanekuid õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.

Õpetajad ütlesid, et õpitulemustest antakse ülevaateid nii õppenõukogudes kui ka õpetajate koosolekutel.

Õppenõukogu tegevus tuleb kavandada üheks õppeaastaks ja määrata kooli üldtööplaanis enne

---

⁷⁹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

⁸⁰ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

⁸¹ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökorra“, § 2 p 2.

⁸² Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrus nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“, § 5 lg 1 ja § 6 lg 6.

⁸³ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökorra“, § 2 p 2.

⁸⁴ Õppenõukogu 19.09.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/1.

⁸⁵ Õppenõukogu 06.06.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/11, õppenõukogu 16.06.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/12, õppenõukogu 21.06.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/13, õppenõukogu 29.08.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/14, õppenõukogu 19.09.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/1.

õppeaasta algust⁸⁶.

Järelevalves leidis kinnitust, et üldtööplaan on koostatud arengukavast lähtudes, kuid kooli üldtööplaanis ei ole esitatud väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused ning ei ole planeeritud õppenõukogu tegevust.

Juhataja tõdes, et õppenõukogu tegevused üldtööplaanis ei ole, sest kunagi oli koolis arutelu, et ei pea kõike kopeerima.

3.5. Ettepanekud juhatajale

- 3.5.1. Tagada valdkondade sidusus sisehindamises, arengukavas ja üldtööplaanis, et tagada dokumentide seos ja valdkonna eesmärkide elluviimine.
- 3.5.2. Sätestada kooli sisehindamise korras, milliste konkreetsete andmete põhjal valmib sisehindamise aruanne ning millised on personali ülesanded sisehindamisprotsessis.
- 3.5.3. Suunata õppetundide vaatluse tagasisideastamisel eelkõige õpetajaid oma tunde analüüsima, et julgustada õpetajaid reflekteerima oma tegevust.
- 3.5.4. Toetada õpetajaid õppetunni analüüsimisel toetavate juhistega, mis aitaks õpetajal tundi analüüsida.
- 3.5.5. Tagada kooli üldtööplaanis väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavate tegevuste kajastamine.
- 3.5.6. Kajastada protokollides õppenõukogu ülesanne arutada õppeaasta lõpul läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ning kooli juhtkonnale tehtud ettepanekud õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.

3.6. Ettekirjutused pidajale

- 3.6.1. Tagada õppenõukogu tegevuse planeerimine kooli üldtööplaanis, lähtudes haridus- ja teadusministri 01.09.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 1 lõikest 2 vastavalt käesoleva õiendi punktis 3.5 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 3.6.2. Tagada üldtööplaanide vormistamine alapunktidenä vastavalt tegevusvaldkondadele, igas alapunktis ülesannete ja tegevuste määratlemine, lähtudes haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 5 lõikest 1 vastavalt käesoleva õiendi punktis 3.3 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.

4. Õpilaste arengu toetamine ja tugispetsialistide teenuse tagamine

4.1. Seaduses⁸⁷ on sätestatud, et direktor peab määrama hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (edaspidi HEVKO), kelle ülesanne on korraldada koolisisest meeskonnatööd ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. HEVKO peab toetama ja juhendama õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustama vanemat ning tegema õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks⁸⁸. Direktor peab määrama koolis isiku, kes vastutab tuge vajava õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (edaspidi IAJK) täitmise eest⁸⁹. Juhataja on käskkirjaga⁹⁰ HEVKO ja IAJK täitmise eest vastutava isiku määranud.

⁸⁶ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 1 p 2.

⁸⁷ PGS, § 46 lg 2.

⁸⁸ PGS, § 46 lg 3.

⁸⁹ PGS, § 46 lg 7.

⁹⁰ Juhataja 01.09.2023 käsk kiri 1-5/2.

4.2. PGSi⁹¹ kohaselt tuleb õpilasega tema arengu toetamiseks korraldada vähemalt üks kord õppeaastas arenguvestlus. PGS⁹² sätestab, et arenguvestluste korraldamise tingimused ja korra peab kehtestama kooli direktor, esitades dokumendi enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ja hoolekogule. PGSi⁹³ kohaselt osalevad arenguvestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem.

Arenguvestluste läbiviimise korra on juhataja kinnitanud⁹⁴, eelnevalt on see esitatud õppenõukogule arvamuse avaldamiseks⁹⁵, kooli nõukogu⁹⁶ on selle kinnitanud. PGSi⁹⁷ kohaselt peab kooli nõukogu, mis täidab hoolekogu ülesandeid, arenguvestluste läbiviimise korra kohta arvamust avaldama, mitte kinnitama. Korra kohaselt⁹⁸ peab arenguvestlusest koostama aruande, mille peavad allkirjastama lapsevanem ja õpetaja.

Järelevalves vaadeldud 2022/2023. õppeaasta 6. klassi arenguvestluste protokollidest ei nähtu lapsevanema osalemine arenguvestlusel. Arenguvestluste protokollid on vormistatud elektroonselt, puudub lihtne ja arusaadav ülevaade läbi viidud arenguvestlustest (nt õpilase perekonnanimi, vestluses osalenute nimed, kuupäev). Klassis õppis 22 õpilast, neist arenguvestluse küsimustiku täitmine leidis tõendust 9 õpilase puhul. Protokollidest ei selgu, millal toimus vestlus ja kes osalesid vestlused. Protokoll sisaldab vaid õpilase ühe-kahelauselisi vastuseid küsimustikule. Milline oli õpetaja tagasiside õpilasele ja kas ning millal toimus lisaks küsimustiku täitmisele ka vestlus, või täitsid õpilased ainult küsimustiku, ei selgu.

Õppejuhi sõnul on osad protokollid õpetaja käes, kes oli järelevalve ajal koolist eemal.

9. klassis oli 2022/2023. õppeaastal 17 õpilast, neist arenguvestluste protokollid olid koostatud 17 õpilase kohta. Viiel protokollil puudusid nii õpilase, õpetaja kui lapsevanema allkirjad. Õpilased ja lapsevanemad on täitnud küsitluslehe, kuid puudub õpetaja tagasiside õpilase arengule, ja ei nähtu, kas ja millal viidi läbi vestlus.

Järelevalves selgus, et koolis puudus ülevaade läbi viidud arenguvestlustest. Kinnitust ei leidnud, et arenguvestlused on toimunud kõigi õpilaste ja nende vanematega. Koolis kehtestatud arenguvestluste korda ei ole järgitud. Kuna koolis on õpetajate liikuvus suur, on oluline, et säiliks järjepidevus läbiviidavate arenguvestluste osas, et õpetajate vahetumisel oleks eelnevate vestluste aruanded ja sõlmitud kokkulepped kättesaadavad. Samuti on oluline tagada, et arenguvestlustega seotud dokumendid oleks koolis koondatud selleks ettenähtud kohta ning nende kättesaadavus ei sõltuks õpetaja kohalolust.

Juhataja kinnitas, et arenguvestlustest ei ole koostatud ülevaadet, kust nähtuks arenguvestluse läbiviimise aeg ja osalejate nimed klassiti, selles osas on usaldatud õpetajaid. Arenguvestluste läbiviimise kord on planeeritud koolis üle vaadata juunis.

4.3. PGSi⁹⁹ kohaselt otsustab õpiabi- või tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise direktor, otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekust. PGS¹⁰⁰ sätestab, et koolikohustus on kohustus osaleda kooli päevakavas või IÕKs

---

⁹¹ PGS, § 37 lg 5.

⁹² PGS, § 37 lg 7.

⁹³ PGS, § 37 lg 6.

⁹⁴ Juhataja 27.08.2021 käskkiri nr 1-5/10.

⁹⁵ Õppenõukogu 24.08.2021 koosoleku protokoll nr 1-6/7.

⁹⁶ Nõukogu 27.08.2021 koosoleku protokoll nr 1-5/10.

⁹⁷ PGS, § 37 lg 7.

⁹⁸ Arenguvestluse kord, p 2.3.

⁹⁹ PGS, 46 lg 11.

¹⁰⁰ PGS, § 9 lg 1.

ettenähtud õppes, täita õpiülesandeid ning omandada teadmisi ja oskusi oma võimete kohaselt. PGS¹⁰¹ sätestab, et kooli õppekava kehtestab kooli direktor. PGS¹⁰² sätestab, et IÕK koostamisele kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

Õpiabirühma on juhataja käskkirjaga¹⁰³ arvatud koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KVNM*) otsusega õpilased, kelle vanemad on andnud nõusoleku koolil *KVNM*i soovitusi rakendada. IÕKd on koostatud koduõppel olevatele õpilastele ja õpilastele, kellel on *KVNM*i soovitusel õpitulemusi või õppekoormust vähendatud, kuid koostatud IÕKd ei olnud kinnitatud.

Juhime tähelepanu, et IÕK on konkreetse õpilase õpingute aluseks olev õppekava, mis sätestab konkreetse õpilase jaoks erisused kooli õppekavast ning selle õpilase õpe toimub kooli õppekava alusel tema IÕKs toodud erisustega. PGSist¹⁰⁴ lähtudes võib kool teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel IÕK. Sama sätte 2. lõige kehtestab, et kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud IÕKga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib IÕKd rakendada *KVNM*i soovitusel.

Kuna IÕK teeb konkreetse õpilase jaoks muudatused kooli õppekavas ning on tema jaoks seega õpingute aluseks olev õppekava, kehtivad sellele samad kinnitamise nõuded nagu kooli õppekavale. PGSis ei ole peetud vajalikuks korrata, et IÕKle kehtivad õppekavaga samad kinnitamise nõuded, sest see tuleneb PGSi struktuurist, mille kohaselt § 18 (IÕK) täpsustab sellele eelnevat PGSi § 17 (õppekava) IÕKga seotud erisuste osas.

Juhataja sõnul ei ole ta olnud teadlik nõudest IÕKd kinnitada. IÕKd koostab kool koostöös lapsevanemaga ja need allkirjastatakse koduõppel olevate õpilaste puhul koduõppe koordinaatori ja vanema poolt.

HEVKO sõnul on IÕKd koostatud kõikidele koduõppel viibivatele õpilastele. Järelevalves esitati valimi põhjal viie õpilase IÕKd.

Järelevalves selgus, et koduõppe õpilastele olid vanema ja kooli koostöös koostatud IÕKd, milles on üldosa, kus on välja toodud õpilaste andmed, IÕKga õpilasele määratavad õppetöö muudatused või õpikeskkonna kohandused, erisused õppekorralduses, IÕK koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused. IÕK üldosa ei sisalda hindamise korraldust ja õpetajaid, kes õpilast õpetama hakkavad, samuti ei ole üldosale lisatud õpilasele koostatud töökavasid, saavutatavaid üldpädevusi ega õpitulemusi õppeaineti.

4.4. Kool võib teha muudatusi või kohandusi õpilase õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas¹⁰⁵, selleks koostatakse õpilasele IÕK, mis on sisuliselt töövahend õppe planeerimiseks ning milles on oluline ära märkida, mida õpetatakse õpilasele teisiti ja kuidas töö on planeeritud. Vastavalt EHise põhimäärusele¹⁰⁶ kantakse põhiharidust omandavate

---

¹⁰¹ PGS, § 17 lg 2.

¹⁰² PGS, § 18 lg 3.

¹⁰³ Juhataja 10.11.2023 käskkiri nr 3-3/22.

¹⁰⁴ PGS, § 18 lg 1.

¹⁰⁵ PGS, § 18 lg 1.

¹⁰⁶ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eest hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41, 71.

õpilaste kohta õpilaste alamregistrisse hariduslikud erivajadused, toe liik, tugiteenused ja KVNMI soovitus andmed.

EHISesse on tehtud kanded 128 õppuri haridusliku erivajaduse või tugiteenuse kohta, neist 92 õpilast on koduõppel, neist 90 on lapsevanema soovil koduõppel, tervislikel põhjustel on koduõppel kaks õpilast. KVNMI otsused on 19 õpilasel, neist viis õpivad vanema soovil koduõppel.

HEVKO sõnul täidab tema EHISe andmeid KVNMI otsuse saanud õpilaste kohta.

EHISes on märgitud, et 15 õpilasel on käitumisprobleem, kuid käitumise tugikava ei ole koostatud mitte ühelegi õpilasele.

Juhataja sõnul ei ole käitumise tugikavasid koostatud ning EHISes on vale märke, koolis on üksikud juhtumid, mis võib-olla vajaks käitumise tugikava.

Vanema soovil koduõppel olevad õpilased ei ole toetatud kooli tugispetsialistide poolt. Tugispetsialistide teenuse tagamise eest vastutab vanem.

4.5. Otsuse õpilasele tervislikel põhjustel koduõppe rakendamise kohta peab tegema kooli direktor käskkirjaga¹⁰⁷. Tervislikel põhjustel koduõppel õppivale õpilasele peab viima kooli poolt juhendatud õpet läbi vähemalt kaheksa õppetunni ulatuses nädalas¹⁰⁸.

KVNMI soovitusel on tervislikel põhjustel koduõppel kaks õpilast, juhataja käskkirjaga¹⁰⁹ on neile koduõpe määratud, kuid õpilastele ei ole tagatud koolis juhendatud õpet vähemalt kaheksa tundi nädalas.

Õppejuht ütles vestlusel, et õpilaste tervislikust seisukorrast tulenevalt ei ole saadud õpet ettenähtud mahus korraldada.

Juhime tähelepanu, et KVNMI otsused on koolile täitmiseks ja takistuste ilmnemisel tuleb KVNMIga ühendust võtta, et ümber vaadata soovitusel ning leida sobiv tugimeede, et laps saaks vajalikku tuge ning tagatud oleks koolikohustuse täitmine.

4.6. PGS näeb ette, et kvaliteetne üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid¹¹⁰ ning et kool lähtub õppe korraldamisel nendest põhimõtetest¹¹¹. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tuleb koolis tagada õpilasele võimetekohane õpe ning tugi õpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

Kooli töötajate koosseisus¹¹² on kinnitatud eripedagoogi 0,2, sotsiaalpedagoogi 0,5, logopeedi 0,25, psühholoogi 0,3 ametikohta. Täidetud on logopeedi 0,2, eripedagoogi 0,2 ja psühholoogi 0,2 ametikohta. Koolis töötava psühholoogi andmeid ei olnud EHISesse kantud, kanne tehti järelevalve ajal. Psühholoogi teenuse osutamiseks on sõlmitud koostööleping. EHISes ei kajastunud andmed sotsiaalpedagoogi töötamise kohta. Tugispetsialistid ütlesid vestlusel, et sotsiaalpedagoogi puudumisel pakuvad õpilastele tuge psühholoog ja HEVKO, kes on õppinud sotsiaalpedagoogiks.

Juhataja sõnul on sotsiaalpedagoogi teenuse osutamiseks suuline leping, vajadusel tellitakse teenus. Järelevalves ei leidnud kinnitust sotsiaalpedagoogi teenuse tagamine, sest koolis on

¹⁰⁷ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 2 lg 3.

¹⁰⁸ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 3 lg 4.

¹⁰⁹ Juhataja 10.11.2023 käskkiri nr 3-3/22.

¹¹⁰ PGS, § 6 lg 1.

¹¹¹ PGS, § 46 lg 9.

¹¹² Juhataja 01.09.2023 käskkiri nr 1-5/1.

KVNMi otsusega määratud teenus seitsmele õpilasele ja kooli poolt ühele õpilasele, kuid teenuse osutamise kohta dokumentaalset tõestust kool ei esitanud.

Tugispetsialistid hindasid, et vaja on täita sotsiaalpedagoogi ametikoht ning suurendada eripedagoogi ja logopeedi ametikohti.

KVNMi soovitus on tagada eripedagoogi tugi 11 õpilasele, sotsiaalpedagoogi teenus KVNMi soovitusel 7 õpilasele ja kooli poolt 1 õpilasele, psühholoogi teenus 5 õpilasele KVNMi otsusega ja 12-le kooli otsusega ning logopeedi teenus on kooli poolt määratud 12 õpilasele.

EHISe kannetes ei kajastanud mitte ühelgi õpilasel eripedagoogi poolt saadav teenus. Samuti ei ole EHISesse märgitud psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine. Juhataja sõnul teeb EHISesse kandeid õppesekretär.

Tugispetsialistid ütlesid vestlusel, et eripedagoogi teenus koolis õpilastele tagatud ei ole, eripedagoog toetab õpetajaid ning õpilasi toetavad õpiabiõpetaja ja õpetajad, kes viivad läbi õpiabitunde ja õpetavad õpilast üks-ühele õppes. Selgitame, et kui KVNM on õpilasele soovitanud eripedagoogi teenust ning õpilase vanem on selle osutamisega nõus, ei saa kool seda asendada näiteks õpetaja osutatud toega. Õpetaja peab samuti õpilast toetama, kuid see ei asenda kvalifitseeritud tugispetsialisti teenust.

4.7. Ettepanekud juhatajale

- 4.7.1. Korraldada koolis õpilaste tegeliku toevajaduse hindamine ning sellele tuginedes selgitada välja täiendav tugispetsialistide ametikohtade loomise vajadus, et iga lapse areng saaks toetatud. Juhime tähelepanu, et kool peab toe tagama kõigile õpilastele, kes seda vajavad, sõltumata, kas õpilasel on ka KVNMi soovitus.
- 4.7.2. Tagada kõikidele õpilastele õigus saada tugispetsialistide tuge.

4.8. Ettekirjutused pidajale

- 4.8.1. Tagada koolis sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 4.8.2. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 7. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 4.8.3. Tagada tervise tõttu koduõppele olevate õpilaste juhendamine ettenähtud mahus, lähtudes haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määruse nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“ § 3 lõikest 4. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2024.
- 4.8.4. Tagada individuaalsete õppekavade kinnitamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.

5. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust PG Sis¹¹³ sätestatule ning võrreldi EHISesse kantud andmete¹¹⁴ vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

5.1. Vabariigi Valitsuse määrus¹¹⁵ reguleerib andmete kandmist õpetajate registrisse. Alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavad

---

¹¹³ PGS, § 74¹ ja § 99.

¹¹⁴ EHIS, väljavõtted 23.02.2024, 02.05.2024, 15.05.2024.

¹¹⁵ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“.

õppeasutused esitavad õpetajate ja akadeemiliste töötajate kohta andmed õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse õpetaja ja akadeemilise töötajana tööle asumise, töölt lahkumise või muude §-s 18 toodud andmete muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul, ning välja arvatud § 18 lõike 3 punktides 15, 15¹ ja 16 toodud andmed, mis esitatakse kord aastas 10. novembriks.¹¹⁶ Määruses¹¹⁷ nimetatud andmed saadakse riskasutuse teel karistusregistrist.

Järelevalves tuvastati, et koolis ei olnud EHISesse kantud andmeid seitsme õpetaja, koolipsühholoogi ja kolme asendusõpetaja kohta ning EHISes puudusid kanded koostöölepingu alusel käsitööd ja kodundust ning tehnoloogiaõpetust läbi viivate õpetajate kohta (12). Samuti puudusid koolis dokumendid käsitööd ja kodundust ning tehnoloogiaõpetust läbi viivate õpetajate kvalifikatsioonile vastavuse kohta.

Järelevalve ajal lisati EHISesse nelja õpetaja andmed ning esitati kolme õpetaja haridust tõendavate dokumentide koopiad.

Järelevalves selgus, et mitte kõigi töötajatega ei ole sõlmitud töölepinguid.

Juhataja selgituse kohaselt ei olnud asendusõpetajate programmi kaudu tööle asunud õpetajate andmeid kantud EHISesse põhjusel, et kool oli sõlminud lepingu MTÜga ASÕP ning õpetajatega lepinguid sõlmitud ei olnud.

Selgitame, et õigusaktid eeldavad, et õpetaja ametikoht täidetakse füüsilise isikuga ja töölepingu saab sõlmida ainult füüsilise isikuga, kuna töölepingu seaduses¹¹⁸ on sätestatud, et töölepingu alusel teeb füüsiline isik (töötaja) teisele isikule (tööandja) tööd, alludes tema juhtimisele ja kontrollile. EHISe põhimääruse¹¹⁹ kohaselt kantakse EHISe vastavasse alamregistrisse „ametikoht“. Ametikoht saab olla vaid töölepinguga täidetav (füüsilise isiku poolt) ning eelnevalt on vajalik korraldada avalik konkurss vaba ametikoha täitmiseks. Teenuse osutajad saavad teenust osutada, aga nad ei saa täita ühtegi koolis olevat ametikohta.

Koolidel on võimalik kasutada MTÜ ASÕP ja muid sarnaseid teenuseid, kuid eelduslikult siiski olukordades, kus vajatakse õpetaja ajutist asendajat. Teenuse osutamise lepingu alusel ei saa õpetajaid tööle võtta, kui nende töö on tegelikult püsiva iseloomuga.

Töö tegemiseks võib sõlmida erinevat liiki lepinguid, eelkõige tööleping, töövõtuleping ja käsundusleping. PGS¹²⁰ sätestab aga selgelt, et õpetaja ametikoht täidetakse konkursi korras ning õpetajaga sõlmitakse tööleping. Lisaks PGSis kui eriseaduses viidatud töölepingu sõlmimise kohustusele on õpetaja ameti puhul töö olemusest tulenevalt tuvastatavad töösuhte tunnused ka töölepingu seaduse mõttes ning pooltevaheline suhe on olemuslikult töösuhe, mis tähendab, et töölepingu sõlmimine õpetajaga on nõutav. Seega tuleb koolis töötava õpetajaga sõlmida tööleping. Kui töö iseloom on töölepinguline, siis tuleb ka asendajaga sõlmida tähtajaline tööleping ning sellistel puhkudel ei ole õigustatud võlaõigusliku lepingu sõlmimine. Võlaõigusliku lepingu sõlmimine õppeteenust osutava isikuga saab kõne alla tulla vaid juhtudel, mil pooltevaheline suhe ei vasta töölepingu iseloomulikele tunnustele. Võlaõigusliku lepingu (ASÕP puhul käsundusleping) puhul ei ole isik, kellega leping sõlmitakse, mitte kooli

¹¹⁶ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.

¹¹⁷ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, 18 lg 1 p 40.

¹¹⁸ Töölepingu seadus, § 18 lg 1.

¹¹⁹ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, 18 lg 1.

¹²⁰ PGS, § 74 lg 6.

koosseisuline õpetaja, vaid teenuse osutaja. Sellisel juhul ei saa rääkida õpetajast PGSi tähenduses ning töösuhtest KELSi ja töölepingu seaduse mõttes, vaid teenuseosutajast võlaõigusseaduse mõttes.

Kooli ja ASÕP vahel sõlmitavas lepingus tuleb näha ette ka lahendus, mil kool otsustab asendusõpetajaga astuda töösuhtesse ja sõlmida töölepingu. Seega tuleb koolil igal juhul jälgida teenuse osutamise iseloomu, milleks ta asendusõpetajat vajab. Käsunduslepingu sõlmimine on lubatav vaid lühikesteks ajaperioodideks (nt mõne päeva või mõned tunnid) ning selline vajadus ja käsunduslepingute sõlmimine ei tohi olla alaline. Viimasel juhul tuleb personali töökorraldus koolis üle vaadata ning vajadusel personali juurde värvata, sõlmides töölepingud.

Järelevalve ajal esitati juhuvalimi põhjal kaheksa töötaja töötamise aluseks olevad lepingud, neist kolme õpetajaga oli sõlmitud tööleping, ühe õpetajaga käsundusleping ning kahe õpetaja ja ühe koduõppe koordinaatoriga, kes täidab ka õpetaja ülesandeid, ning psühholoogiga on sõlmitud osatühingutega koostööleping teenuse osutamiseks. Juhime tähelepanu, et õpetaja ametikoha täitmiseks korraldatakse konkurss ning õpetajaga tuleb sõlmida lähtudes PGSt¹²¹ tööleping.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis EHISe andmetel seisuga 06.05.2024 kokku 32. Seisuga 15.05.2024 olid EHISesse kantud andmed 37 õppe- ja kasvatusala töötaja kohta, kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 20 (54%) töötajal: 14 õpetajal, direktoril, õppejuhil, eripedagoogil, psühholoogil ja logopeedil. Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele 17 (46%) töötajal: 6 õpetajal puudub õpetajakutse, 10 õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse ning ühel õpetajal, kes täidab ka õppejuhi ülesandeid, puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.

EHISe põhimääruse¹²² kohaselt on EHISesse kantavate andmete aluseks dokumendid, sh tööleping ning haridust tõendavad dokumendid.

Järelevalves ei olnud võimalik tuvastada kvalifikatsiooni vastavust nõuetele vähemalt 14 õppe- ja kasvatusala töötajal, kuna koolis puudusid andmed asendusõpetajate, käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse õpetajate kohta, kool ei olnud nende andmeid kandnud EHISesse ega esitanud järelevalves nende kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente.

Kooli ja Kopli Ametikooli vahel sõlmitud koostöölepingu¹²³ kohaselt võivad pooled kaasata lepingu täitmisele kolmandaid isikuid. Samuti on sätestatud¹²⁴, et põhiõpetaja haigestumisel õpetaja asendatakse. Seega on lepingust tulenevalt võimalik, et õppetunde võivad läbi viia ka koostöölepingus nimetatud õpetajad.

5.2. Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel.

1. Õpetaja (liikumisõpetus I kooliaste 3 tundi) – puudub õpetajakutse.
2. Õpetaja (matemaatika III kooliaste 8 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
3. Õpetaja (eesti keel gümnaasiumiaste 1 tund, kirjandus gümnaasiumiaste 1 tund) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
4. Õpetaja (töö- ja tehnoloogiaõpetus II kooliaste 1 tund) – puudub õpetajakutse.
5. Õpetaja (hispaania keel II kooliaste 2 tundi, inglise keel I kooliaste 8 tundi, inglise keel II kooliaste 3 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.

---

¹²¹ PGS, § 74 lg 4.

¹²² Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, 20 lg 1.

¹²³ Koostööleping 14.09.2023 nr 1-17/11, p 2.1.

¹²⁴ Koostööleping 14.09.2023 nr 1-17/11, p 3.1.5.

6. Õpetaja (eesti keel ja kirjandus II kooliaste 5 tundi, eesti keel ja kirjandus III kooliaste 4 tundi) – puudub õpetajakutse.
7. Õpetaja (inimeseõpetus III kooliaste 1 tund, matemaatika II kooliaste 4 tundi, matemaatika III kooliaste 4 tundi) – puudub õpetajakutse.
8. Õpetaja (eesti keel ja kirjandus II kooliaste 5 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
9. Õpetaja (inglise keel III kooliaste 12 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
10. Õpetaja (inimeseõpetus II kooliaste 1 tund, matemaatika II kooliaste 5 tundi, matemaatika III kooliaste 4 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
Õppejuht 0,5 ametikohta – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
11. Õpetaja (kehaline kasvatus I kooliaste 5 tundi, kehaline kasvatus II kooliaste 6 tundi, kehaline kasvatus III kooliaste 5 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
12. Õpetaja (eesti keel II kooliaste 5 tundi, eesti keel III kooliaste 12 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
13. Õpetaja (geograafia III kooliaste 5 tundi, bioloogia III kooliaste 5 tundi) – puudub õpetajakutse.
14. Õpetaja (inglise keel I kooliaste 5 tundi, inglise keel II kooliaste 5 tundi) – puudub õpetajakutse.
15. Õpetaja (inglise keel I kooliaste 3 tundi, inglise keel II kooliaste 6 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
16. Õpetaja (töö- ja tehnoloogiaõpetus II kooliaste 3 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
17. Õpetaja (klassiõpetaja 14 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.

Järelevalves selgus, et õppejuhi ülesandeid täidavad koolis kaks töötajat, neist ühe kvalifikatsioon ei vasta kehtestatud nõuetele. EHISes tema andmed õppejuhi ametikohal töötamisest puuduvad.

Juhataja märkis, et kuna õppejuhi kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, on ta õppejuhi asetäitja, nii on kirjas ka töölepingus¹²⁵. Selgitame, et kui töötaja täidab õppejuhi ülesandeid, peab tema kvalifikatsioon vastama kehtestatud nõuetele ja see ei sõltu sellest, millist nimetust ametikohal kasutatakse.

5.3. PGS¹²⁶ sätestab, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Koolis ei ole ja ei olnud ka eelmise järelevalve ajal, 2021. aastal, tagatud piisav arv kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid, et kindlustada kooli õppekavas määratletud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Võrreldes 2021. aastaga on õppe- ja kasvatustöö töötajate vastavuse osakaal, kelle kvalifikatsioonile vastavus on dokumentaalselt tõendatud, madalam.

Koolile tehti eelmises järelevalves (2021) ettekirjutus tagada kvalifitseeritud õpetajate piisavus, kuid ettekirjutus on täitmata.

Kooli kolm õpetajat on kevadel magistriõpinguid lõpetamas, lisaks õpib veel üks õpetaja magistritasemel ning kolm õpetajat bakalaureuse tasemel.

Juhataja ütles, et konkursid kuulutati välja sel aastal juba veebruaris, konkursiteated avaldati

¹²⁵ Tööleping nr 158.

¹²⁶ PGS, § 74 lg 9.

kooli veebilehel, Õpetajate Lehes nii paberkandjal kui ka veebis, kuid konkursil osalevaid kvalifikatsiooni omavaid kandidaate on väga vähe.

Järelevalves selgus, et õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtade täitmine kvalifikatsiooninõuetele vastavate töötajatega on koolis probleem. Kasutatakse asendusõpetajaid, kelle kvalifikatsioonile vastavuse kohta järelevalve ajal koolis andmed puudusid.

Õpilased töid vestlusel välja, et sage asendusõpetajate vahetus raskendab õppetööle keskendumist, kuna õpetajatel on erinevad nõuded ja harjumine õpetajaga võtab aega.

Kvalifitseeritud õppe- ja kasvatusala töötajate puudus ei anna kindlust kooli jätkusuutlikkusele.

5.4. Ettekirjutused pidajale

- 5.4.1. Täita õppejuhi ametikoht töötajaga, kelle kvalifikatsioon vastab põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹ lõikes 2 kehtestatud nõuetele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 5.4.2. Tagada Eesti hariduse infosüsteemi kantud andmete õigsus, lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 18 lõike 1 punktides 11 ja 17 sätestatust vastavalt käesoleva õiendi punktides 6.1 ja 6.2 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2024.

Koolile tehti Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsleri 20.04.2021 käskkirjaga nr 71 „Gaia Kooli riikliku järelevalve õiendi kinnitamine“ ettekirjutus nr 3.4.2.6 tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavus, et täita õppekavas määratud õpieesmärgid ning õpitulemuste saavutamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 9. Täitmise tähtaeg oli 01.09.2022, ettekirjutust tähtaegselt ei täidetud ning tähtaega on korduvalt pikendatud, käesoleva järelevalve alguseks oli ettekirjutus täitmata, kuid kehtiv, ettekirjutuse uus tähtaeg on 31.08.2024.

Käesoleva õiendi eelnõu edastati kooli pidajale ärakuulamiseks 04.06.2024. Direktor saatis vastuse 10.06.2024. Kooli pidajal ei olnud õiendi eelnõule muudatusettepanekuid.